

Beslispunten SCT – donderdag 20 augustus

Deze notitie omvat twee agendapunten met ieder een aantal beslispunten. Het eerste agendapunt ziet op de nieuwe versie van het Verzamelbesluit Toeslagen en heeft drie beslispunten. Het tweede agendapunt ziet op de nieuwe versie van het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken en heeft twee beslispunten.

Agendapunt – Verzamelbesluit Toeslagen

- Naar aanleiding van besluitvorming in het SCT over rentevergoedingen is het Verzamelbesluit Toeslagen aangevuld met:
 - de herzieningsmogelijkheid < 5 jaar terug m.b.t. proportioneel toekennen: toevoeging vergoeding invorderingsrente (toeslagrente wordt reeds vergoed).
 - de herzieningsmogelijkheid < 5 jaar terug m.b.t. matiging van de terugvordering: toevoeging vergoeding toeslagrente en invorderingsrente.
- Het vergoeden van de invorderingsrente bij beschikkingen < 5 jaar terug wordt in het wetsvoorstel Verbetering uitvoerbaarheid toeslagen gecodificeerd, waarmee ook de precedentwerking naar 'reguliere' herzieningen wordt beperkt.
- Het SCT wordt gevraagd een beslissing te nemen op de volgende punten:
 - A. Wel of niet vergoeden van betaalde vervolgingskosten?
 - B. De wijze van vergoeden van betaalde invorderingsrente.
 - C. Akkoord met publicatie van nieuwe versie Verzamelbesluit Toeslagen ([biilage 1](#))?

A. Wel of niet vergoeden van betaalde vervolgingskosten?

- Bij de uitwerking van de rentevergoeding is de vraag opgekomen of teruggave van de betaalde vervolgingskosten (kosten voor aanmaningen, dwangbevel, etc.) niet eveneens zou moeten worden geregeld. Nu de keuze is gemaakt om invorderingsrente wel te vergoeden en in het kader van de compensatieregeling ook vervolgingskosten worden vergoed, ligt vergoeding van deze vervolgingskosten in het kader van hardheid voor de hand.
- Indien hiertoe wordt besloten, zal ook de wetgeving moeten worden gewijzigd om hetzelfde te regelen voor de hardheidsregeling (> 5 jaar terug). Ook zal het voor de herzieningsregeling (< 5 jaar terug in de wet worden gecodificeerd, zodat mogelijke uitstraling naar toeslagen in het algemeen beperkt kan blijven.
- Het vergoeden van vervolgingskosten in het kader van de hardheid van het stelsel kan tot politieke vragen leiden:
 1. Het vergoeden van vervolgingskosten gebeurt reeds bij Blauw, maar is in het verleden niet altijd goed gegaan. Zogenoemde kostenverlagingslijsten (KVL-lijsten) zijn toen niet geautomatiseerd toegepast, waardoor de betaalde vervolgingskosten niet automatisch zijn vergoed. Het herstel hiervan is – na een pauze i.v.m. COVID19 – opgestart en in augustus vindt een eerste beoordeling van een steekproef plaats. Wanneer in het kader van de hardheid van het stelsel de vervolgingskosten worden vergoed, dan kan de politiek vragen gaan stellen naar de stand van zaken bij Blauw. Daarnaast bestaat het risico dat hetgeen in het kader van de hersteloperatie Toeslagen wordt geregeld, straks ook gevraagd wordt voor de hersteloperatie vervolgingskosten (zowel voor Blauw als Rood). Hierbij valt te denken aan het 15 jaar teruggaan in de tijd.

2. Hoewel het logisch lijkt dat ook bij Rood betaalde vervolgingskosten worden vergoed, vindt dit nu niet geautomatiseerd plaats. Enkel wanneer een verzoek om vergoeding van de betaalde vervolgingskosten wordt gedaan, worden deze kosten vergoed. Het is uitvoeringstechnisch nu nog niet mogelijk om vervolgingskosten automatisch te vergoeden bij Rood. De politiek kan hier wel om gaan vragen.

- Om uitvoeringstechnische redenen stellen we voor om betaalde vervolgingskosten geheel te vergoeden (en niet pro rata als een deel van de betreffende terugvordering terecht is). Dit is een andere werkwijze dan bij het vergoeden van betaalde invorderingsrente (zie beslispunt B).
- **PM FEZ/C&F.**
- **Advies:** wij adviseren om de betaalde vervolgingskosten in het kader van hardheid van het stelsel te vergoeden. Het wel vergoeden van betaalde invorderingsrente, maar het niet vergoeden van daarmee samenhangende betaalde vervolgingskosten valt niet goed uit te leggen en leidt bovendien tot een verschil met de compensatieregeling. Dit komt ook overeen met de werkwijze bij Blauw en de werkwijze die bij Rood geambieerd wordt. Desalniettemin is goed om de mogelijke uitstralingseffecten naar de hersteloperatie vervolgingskosten te onderkennen. N.B.: indien het SCT niet akkoord gaat dan kan de betreffende passage in onderdelen 2.1 en 3.1 van het Verzamelbesluit Toeslagen worden geschrapt.

Met opmerkingen : Is dit eigenlijk wel een losstaand punt. Uit de verkregen input maak ik op dat vervolgingskosten zowel bij Blauw als Rood worden vergoed, maar dat bij beiden dit niet altijd automatisch is gebeurd.

B. De wijze van vergoeden van betaalde invorderingsrente.

- Het is de vraag hoeveel betaalde invorderingsrente wordt teruggegeven als een deel van de betreffende terugvordering na proportioneel vaststellen of matiging in stand blijft.
- Voorbeeld: de initiële toekenning van KOT bedraagt € 10.000. Vervolgens heeft er een nihilstelling plaatsgevonden en is € 10.000 teruggevorderd. De invorderingsrente bedraagt 4% en na 1 jaar wordt € 5.000 door de ouder betaald. In dat geval is € 200 aan invorderingsrente gerekend ($4\% \times \text{betaalde } € 5.000$). Na het proportioneel toekennen of matiging van de terugvordering wordt het recht op KOT vastgesteld op € 5.000. Er zijn vervolgens twee opties:
 1. Voor zover-benadering: er wordt geen invorderingsrente vergoed, omdat de terugvordering van € 5.000 ook na matiging of proportioneel vaststellen terecht was.
 2. Pro rata-benadering: er wordt € 100 invorderingsrente teruggegeven ($50\% \text{ matiging/toekennen } \times € 200 \text{ invorderingsrente}$), omdat de initiële terugvordering van € 10.000 te hoog was.
- N.B.: voor de begrijpelijkheid abstraheren we in dit voorbeeld van het feit dat na de gedeeltelijke betaling en het matigen of proportioneel vaststellen nog € 200 aan terugvordering openstaat.
- In de wettelijke hardheidsregeling (> 5 jaar terug) is geregeld dat de invorderingsrente *naar evenredigheid* wordt vergoed. Gelet op de gelijkheid < en > 5 jaar terug, hebben we dezelfde formulering opgenomen m.b.t. de herzieningsmogelijkheid in het Verzamelbesluit Toeslagen.
- Wij zien ruimte om beide van bovengenoemde opties te scharen onder de term "naar evenredigheid".
- Optie 1 doet het meest recht aan de feitelijke situatie, omdat de eerdere terugvordering van € 5.000 ook na de matiging of het proportioneel toekennen terecht blijkt te zijn. De invorderingskosten zijn daadwerkelijk gemaakt en terecht gebleken. In andere situaties – zoals bij Blauw – zou ook enkel de invorderingsrente worden vergoed voor zover deze achteraf gezien onterecht in rekening is gebracht.
- Optie 2 is het meest ruimhartig en compenseert gedeeltelijk voor het feit dat de initiële terugvordering van € 10.000 te hoog was. Ook vanuit politiek oogpunt en burgerperspectief (ruimhartige benadering) lijkt dit het beste te passen. Deze optie is echter uitvoeringstechnisch

bewerkelijk, omdat de herberekening van de invorderingsrente en het opmaken van de herzieningsbeschikking van de inrekening gebrachte invorderingsrente een handmatig proces is.

- Beide opties leveren geen additionele budgettaire last op. **PM FEZ**.
- **Advies:** wij adviseren om – gelet op de politiek ruimhartige lijn – de term “naar evenredigheid” uit te leggen conform optie 2, ondanks dat dit minder goed aansluit bij de economische situatie.
N.B.: deze beslissing is niet relevant voor de tekst van het Verzamelbesluit Toeslagen, maar wel voor de uitvoering van deze regeling.

C. Akkoord met publicatie nieuwe Verzamelbesluit Toeslagen?

- **Advies:** wij adviseren akkoord te gaan met het aangepaste Verzamelbesluit Toeslagen ([bijlage 1](#)), zodat het besluit op korte termijn kan worden gepubliceerd in de Staatscourant en UHT aan de slag kan gaan met de uitvoering daarvan.

Agendapunt – Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken

- Het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken is aangevuld met:
 - het vergoeden van heffingsrente over het herstelcompensatiebedrag van de KOT.
 - de procedure m.b.t. individuele toetsing op institutionele vooringenomenheid.
- Het SCT wordt gevraagd een beslissing te nemen op de volgende punten:
 - A. Overige (CAF-)zaken: toetsen op groepsniveau of individueel niveau?
 - B. Akkoord met publicatie van nieuwe versie Compensatiebesluit ([bijlagen 2 & 3](#))?

A. Overige (CAF-)zaken: toetsen op onderzoeksniveau of individueel niveau?

- Tijdens de parlementaire behandeling van het spoedwetsvoorstel is toegezegd dat wanneer is geoordeeld dat in de door de AUT als waarschijnlijk of mogelijk vergelijkbaar met CAF 11 genoemde onderzoeken op onderzoeksniveau geen sprake is geweest van een institutioneel vooringenomen handelwijze, de ouder nog voor een individuele toetsing in aanmerking komt.
- Dit is vervolgens breder getrokken dat ook ouders die geen deel uitmaken van een breder onderzoek via individuele toetsing voor compensatie in aanmerking kunnen komen.
- Dit roept de vraag op hoe moet worden getoetst bij ouders die wel deel uitmaken van een breder onderzoek, niet zijnde de onderzoeken die door de AUT zijn aangemerkt als waarschijnlijk of mogelijk vergelijkbaar met CAF 11 (hierna: overige (CAF-)onderzoeken): (1) enkel op individueel niveau (2) of eerst op onderzoeksniveau en – zo nodig – daarna individueel.
- De eerste optie houdt in dat bij ouders in een overig (CAF-)onderzoek enkel op individueel niveau wordt getoetst.
- De tweede optie houdt in dat bij een ouder in een overig (CAF-)onderzoek eerst op onderzoeksniveau worden getoetst of sprake is van institutionele vooringenomenheid. Zowel een positief als negatief oordeel wordt dan voorgelegd aan de Cie van Wijzen. Na een positief oordeel ontvangen alle ouders (ook de ouders die zich niet hebben gemeld en waarbij mogelijk op individueel niveau niet institutioneel vooringenomen is gehandeld) een bericht dat ze mogelijk in aanmerking komen voor compensatie. Na een negatief oordeel zal bij de betreffende zelfmelder nog een toetsing op individueel niveau plaatsvinden.
- Overwegingen bij deze twee opties:

Met opmerkingen [] : Verder gingen we er vanuit dat bij een gedeeltelijke betaling invorderingsrente wordt gerekend over het totaal openstaande bedrag (in voorbeeld € 10.000). Dat blijkt niet te kloppen. De invorderingsrente wordt gerekend over de gedeeltelijke betaling (in voorbeeld € 5.000). In die zin is er aanvankelijk waarschijnlijk van een grotere derving uitgegaan dan waar je op basis van de huidige inzichten op uit zou komen.

- De ouders binnen een (CAF-)onderzoek vormen niet altijd een homogene groep. Binnen een onderzoek kunnen er ouders zijn waarbij institutioneel vooringenomen is gehandeld en ouders zijn waarbij dit niet het geval is. In optie 2 kunnen de ouders waarbij op individueel niveau niet is gehandeld meelifen van het oordeel dat op groepsniveau wel institutioneel vooringenomen is gehandeld.
- In optie 2 kunnen – wanneer is geconcludeerd dat op groepsniveau institutioneel vooringenomen is gehandeld – de andere ouders worden aangeschreven. In optie 1 kan dit niet, omdat hier op individueel niveau wordt getoetst.
- Optie 2 leidt tot een langere doorlooptijd voor de betrokken ouder, maar daar staat tegenover dat dit veel individuele beoordelingen kan voorkomen.
- Aan alle ouders uit overige (CAF-)onderzoeken is reeds een brief verstuurd waarin is aangegeven dat ze niet in aanmerking komen voor compensatie, omdat het CAF-onderzoek niet vergelijkbaar is met CAF 11. Hier wordt in optie 2 op teruggekomen, omdat na een melding van een ouder uit een dergelijk onderzoek een toetsing op groepsniveau zal plaatsvinden.
- Qua uitvoerbaarheid lijkt optie 1 de voorkeur te hebben.
- N.B.: De vraag naar het niveau van de toetsing dient nadrukkelijk te worden onderscheiden van de bepaling van de op de zaak betrekking hebbende stukken. Bij een ouder die onderdeel heeft uitgemaakt van een overig (CAF-)onderzoek worden ongeacht of sprake is van een toetsing op onderzoeksniveau of individueel niveau de op dat onderzoek betrekking hebbende stukken steeds meegenomen bij de bepaling of sprake is geweest van institutionele vooringenomenheid.
- Advies: wij adviseren zelfmelders altijd op individueel niveau te toetsen (optie 1). Dit strookt met de parlementaire behandeling en lijkt makkelijker in de uitvoering.

B. Akkoord met publicatie van nieuw Compensatiebesluit?

- Bij het aangepaste Compensatiebesluit wijzen wij nog specifiek op twee punten:
 1. Er zijn reeds bedragen aan compensatie uitgekeerd (CAF 11 en 108 uitbetalingen) waarbij geen rekening is gehouden met de rentevergoeding. De rentevergoeding zal hier moeten worden nabetaald. Dit kan worden gezien als een nieuwe beschikking m.b.t. de compensatie. Om te voorkomen dat de compensatie voor immateriële schade hierdoor toeneemt (deze is qua hoogte afhankelijk van de tijdsperiode tussen de eerste correctiebeschikking en de dagtekening van de beschikking tot compensatie), hebben we aangegeven dat voor de periode wordt aangesloten bij de dagtekening van de *eerste* beschikking tot compensatie.
 2. De verminderingsgronden (onderdeel 5) zijn uitgebreid n.a.v. het toekennen van de rentevergoeding. Met deze verminderingsgronden is geregeld dat niet dubbel rente wordt toegekend.
- Verder wijzen we erop dat in de parlementaire behandeling is toegezegd om een afschrift van het nieuwe besluit naar de Tweede Kamer te sturen.
- Advies: wij adviseren akkoord te gaan met het aangepaste Compensatiebesluit (bijlage 2 of 3; afhankelijk van de beslissing op punt A), zodat het besluit op korte termijn kan worden gepubliceerd in de Staatscourant en UHT aan de slag kan gaan met de uitvoering daarvan. Daarnaast adviseren we om een afschrift van dit besluit en het Verzamelbesluit Toeslagen met een korte oplegbrief naar de Tweede Kamer te sturen.